

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مرکز طبی کودکان

گفتار درمانی

(speech therapy)

منیژه زارعی محمود آبادی
آسیب شناس گفتار و زبان

تاریخچه ی گفتاردرمانی

گفتاردرمانی یکی از رشته های توان بخشی محسوب می شود. گزل و آما ترودا (1947) پیشگامان پزشکی اطفال در دوران رشد بودند که تکنیک های جدید و تازه ای را برای ارزیابی رشد زبان ابداع کردند.

مایکل بست (1954) نخستین فرد در شکل دهی رشته ای جدید و مجزا هم از نظر تئوری و هم عملی بود که از آن تحت عنوان آسیب شناسی معرفی کرد.

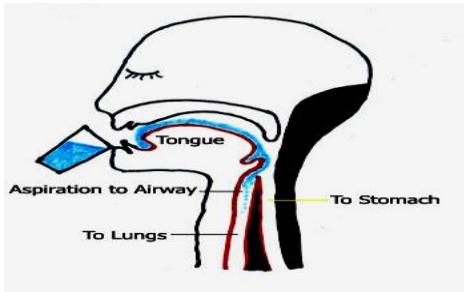
این حرفه مراجعین گوناگونی را پوشش می دهد که به طور کلی می توان به پنج گروه به شرح زیر تقسیم کرد.

1. اختلالات گفتاری (speech disorder)

این گروه شامل مراجعینی بامشکلات اختلالات تولیدی (جابه جایی حروف یا حذف آن)، آپراکسی، لیسپ (نوک زبانی) ضعف و شلی در عضلات گفتاری مثل دیزآرتری، هر گونه اختلالات آناتومیکی در عضلات گفتاری مثل شکاف کام، شکاف لب، کوتاهی فرنولوم زبان و غیره می باشد.

2- اختلالات روانی (fluency disorder)

5- اختلالات بلع (dysphagia)

مراجعه‌ای که به هر دلیل آناتومیکی، فیزیولوژیکی، نورولوژیکی، نورولوژی اختلال در مکیدن، بلع و جویدن دارند؛ می‌باشد. درمان مستقیم شامل Act exercise که می‌تواند عملکرد عضله و فرآیند بلع را تغییر دهند. شامل: مدالیت‌های حرارتی و ماساژهایی که منجر به تسهیل سازی نورو ماسکولار محیطی (P.N.F) می‌شود. درمان غیر مستقیم شامل تکنیک‌های جبرانی که به کاهش یافتن علایم دیسفاژی بدون تغییر در فرآیند واقعی بلع کمک می‌کند؛ مثل تغییر وضعیت بدن (دمر، طاق باز، وضعیت گردن)، تغییر غلظت مایعات، تغییر روش غذا دادن (افزایش فاصله بین بلع‌ها) می‌باشد.

4- اختلالات زبان (language disorder)

تمام کودکانی که تاخیر در گفتار و زبان دارند، انواع آفازی‌ها (شایع‌ترین آن بروکا)، آفازی کودک، انواع فلج مغزی، کم شنوایی (H.L)، کاشت حلزون، اختلال زبانی خاص (S.L.I)، دیس لکسی (dyslexia) و اختلالات روان پزشکی شامل: بیش‌فعالی و نقص توجه (A.D.H.D)، اختلالات نافذ رشد (شایع‌ترین آن اتیسم) و غیره می‌باشد. درمان بیشتر در راستای افزایش دقت بینایی و شنیداری، افزایش حافظه بینایی و شنیداری، افزایش شناخت می‌باشد.

این گروه شامل مراجعه‌ی با مشکلات لکنت (stg)، ناروانی طب معی (N.N.F) و کلاترینگ (شتاب گویی) می‌باشند.

3- اختلالات صوت (voice disorder)

شامل مراجعه‌ی با مشکلات ندول، پولیپ، کم‌مانی شدگی، فلجی تار صوتی، هایپرنزالیته، هایپونزالیته، بی‌صدایی (aphonia)، گرفتگی (hoarseness)، خشونت صدا (harshness) و اختلالات در زمی و بمی هستند. بیشترین مراجعین در این گروه شامل معلمان، خوانندگان و کودکانی که از صدا‌های خود نادرست استفاده می‌کنند؛ می‌باشند. بیشترین شیوه‌ی درمانی استفاده شده بهداشت صوت (hygiene voice) می‌باشد.